

ANLATIM BOZUKLUĞU ÇALIŐMA KAĞIDI

Ad Soyad:

Sınıf:

No:

.../.../....

1- GEREKSİZ SÖZCÜK KULLANIMI

"Bir sözcük kullanıldığı cümleden çıkarıldığında cümlenin anlamı bozulmuyor ya da daralmıyorsa o sözcük gereksizdir."

- Aşağıdaki cümlelerin hangilerinde yukarıdaki açıklamaya uyulmamasından dolayı bir anlatım bozukluğu yapılmıştır. Yanındaki kutucuklara işaretleyiniz.

- a) Sağlıklı ve sıhhatli olmanın en önemli şartı spor yapmaktır. ✓
- b) İngilizce dilini öğrenmek çok daha kolay. ✓
- c) İki arkadaşın en kısa boylu olanı daha sevimliydi. ✓
- d) Geceler boyu uyuyamamamın nedeni senin sevgindedir.
- e) Sanki apartmanda kimse yok gibiydi. ✓

www.yazimnoktalama.com

2-ÇELİŐEN SÖZCÜKLERİN BİR ARADA KULLANILMASI

Anlamca birbiriyle çeliően sözcüklerin bir arada kullanılması, anlam belirsizliğine neden olduğu için anlatım bozukluğuna yol açar.

- Aşağıdaki cümlelerin hangilerinde yukarıdaki açıklamaya uyulmamasından dolayı bir anlatım bozukluğu yapılmıştır. Yanındaki kutucuklara işaretleyiniz.

- a) Romanın aşağı yukarı tam elli sayfasını en fazla on dakikada okudu. ✓
- b) Bu film kesinlikle çığır açacak nitelikte olabilir. ✓
- c) Ancak, ne var ki işler bir türlü yolunda gitmedi. ✓
- d) Güneşin tepeye çıkmasıyla sular geriye çekildi.
- e) Belki sınavdaki soruları en hızlı cevaplayan kesinlikle sen olacaksın. ✓

3-MANTIK HATASI

Cümlede olaylar veya durumlar sıralanırken hata yapılmasıdır. Bir başka deyiőle anlatılanların tutarlı olmama durumudur.

- Aşağıdaki cümlelerin hangilerinde yukarıdaki açıklamaya uyulmamasından dolayı bir anlatım bozukluğu yapılmıştır. Yanındaki kutucuklara işaretleyiniz.

- a) Yaşlı adama bir soru sordu.
- b) Bu çocuklar gölü değil denizi bile görmediler. ✓
- c) Bu adam kendi gölgesinden hatta karanlıktan bile korkardı. ✓
- d) Bu çevrede çok yardım eden olabilir bu çocuklara.
- e) Ben Trabzon'u değil Karadeniz Bölgesi'ni bile gezmedim. ✓

ANLATIM BOZUKLUĞU ÇALIŐMA KAĞIDI

4-SÖZCÜĞÜN YANLIŞ ANLAMDA KULLANILMASI

Anlamca ve yazımca birbirine yakın olan sözcüklerin birbirinin yerine kullanılmasıdır.

- Aşağıdaki cümlelerin hangilerinde yukarıdaki açıklamaya uyulmamasından dolayı bir anlatım bozukluğu yapılmıştır. Yanındaki kutucuklara işaretleyiniz.
 - a) Hatıra ormanı için çok sayıda ağaç ekildi. ✓
 - b) Çok para kazanması borçlarını ödemesine yol açtı. ✓
 - c) Seninle değil bakkala gitmek markete bile gidilmez.
 - d) Bu ameliyatta ölüm Őansı var. ✓
 - e) Bu olay bizim için çok önemli, bu yüzden asgari düzeyde dikkat edin. ✓

5- NOKTALAMA YANLIŐLARI

Noktalama iőaretlerinin kullanılmaması veya yanlış kullanılması anlam belirsizliğine yol açar.

- Aşağıdaki cümlelerin hangilerinde yukarıdaki açıklamaya uyulmamasından dolayı bir anlatım bozukluğu yapılmıştır. Yanındaki kutucuklara işaretleyiniz.
 - a) Ayőe Nur'un hala kendisini beklediğini görünce sevindi. ✓
 - b) Dün televizyonda korkunç güzel bir film vardı.
 - c) Bayan doktora Őikayetlerini bir bir anlattı. ✓
 - d) Hizmetçi kadını azarlarcasına baktı. ✓
 - e) İki genç birbirleriyle sohbet ediyorlardı.

6- ZAMİR EKSİKLIĞİ

İyelik eki ve durum ekini beraber alan sözcüklerin başında kiői zamiri kullanılmazsa anlam belirsizliği olur.

- Aşağıdaki cümlelerin hangilerinde yukarıdaki açıklamaya uyulmamasından dolayı bir anlatım bozukluğu yapılmıştır. Yanındaki kutucuklara işaretleyiniz.
 - a) Baőından geçenleri bize teker teker anlat. ✓
 - b)Yengem bana kısır yapar, onu çok severim.
 - c) Adını mih gibi aklımda tutuyorum. ✓
 - d) Resmini albümlerimin arasında buldum. ✓
 - e) Konuőtuđunu kimse söylemedi bana. ✓

ANLATIM BOZUKLUĞU ÇALIŐMA KAĞIDI

DİL BİLGİSİ İLE İLGİLİ YANLIŐLIKLAR

Sözcüklerin dil bilgisi kurallarına uygun olarak bir araya gelmesine bağlaŐıklık denir. Sözcükler, birbiriyle dil bilgisi iliŐkisi yönünden uygun olmazsa bağlaŐıklığa uygun olmaz. Bunun sonucunda cümlelerde dil bilgisi ile ilgili yanlıŐlıklar ortaya çıkar.

AŞağıdaki cümlelerde dil bilgisi ile ilgili yanlıŐlar vardır. YanlıŐları düzelterek altlarındaki boşluklara yazınız.

1. Ağaçların uğultusu bir hastanın inlemeleri gibiydi, **ağaçlar** rüzgara direniyordu.
2. Bulutlar yükseliyor, **bulutlar** yükseldikçe kararıyorlardı.
3. Herkes dıŐarı çıksın, **hiç kimse** burada kalmasın.
4. İŐçiler, sabah işe **giderlerdi**, akŐamları eve dönerlerdi.
5. Yazar, yapıtında akıcı bir üslup kullanmış, **yapıtı** çok rahat okuyabilirsin.
6. Yaklaşık (**olarak**) on yıldır bu işi yapıyordu. (**olarak cümleden çıkartılmalı**)
7. Çok zor durumdaydı ama çaresiz değildi. www.yazimnoktalama.com
8. Ekonomik **problemler** ve sağlık problemleri başarıya engel olur.
9. Çocukların oyun oynadığı alanlar genişletilmeli.
10. Onu çok seviyor ve **ona** güveniyorken vaz mı geçeceksin?
11. Bir gün iyi**sin**, bir gün iyi değilsin.
12. Çiçeklere su vermedim, **çiçekler** kuruyacaklar.
13. Evi sildim ama **ev** yine de temizlenmedi.
14. Bu işi ancak sen ve ben halledebilir**iz**.
15. Olanlara nasıl katlandın, **olanlarla** nasıl başa çıktın?

ANLATIM BOZUKLUĞU ÇALIŐMA KAĞIDI

DİL BİLGİSİ YANLIŐLIKLARI

AŞağıdaki cümlelerde anlatım bozukluğu yapılmıştır. Nedenlerini boşluklara yazınız.

1. Hayatını güzelleŐtiren, anlam kazandıran birçok arkadaŐı vardı.
(..... eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır.)
2. Okul konusunda ben onu, o da beni etkilemek istemez.
(..... eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır.)
3. O yıl Marmara'ya inanılmaz çoğunlukta bir balık akını oldu.
(..... kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu)
4. Ankara'daki arkadaŐı ile karŐılıklı iki yıl telefonlaŐtı.
(..... kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır.)
5. Önümüzdeki ayın programlarından bazılarını sizlere hatırlatmaya çalıŐtık.
(Sözcüğün kullanılmamasından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır.)
6. Yoksul görünümlü biriydi bu. Boyu kısa, bedeni de pek biçimli değildi.
(..... eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır.)
7. Bu tür kitapların sayısı azalıyor, okunmaz oluyor.
(..... eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır.)
8. ArkadaŐlarıma asla kızmıyor, çok seviyorum.
(..... eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır.)
9. Meyveler, çok sıcakta kaldığı için çürüdü.
(Sözcüğün kullanılmamasından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır.)
10. Meselenin az bilinen bir yönüne ışık tutuyor, aydınlatılıyor.
(..... eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır.)

1. Dolaylı tümleç
2. Yüklem
3. Yanlış sözcük
4. Gereksiz sözcük
5. anlamına uygun
6. Ek eylem
7. Özne
8. Nesne
9. yerinde
10. Nesne

ANLATIM BOZUKLUĞU ÇALIŐMA KAĞIDI

DİL BİLGİSİ VE ANLAMSAL YANLIŐLAR

AŐađıda verilen cümlelerdeki anlatım bozukluklarının nedenlerini altlarındaki boşluklara yazınız.

1. Arkadaőım eve ben sinemaya gittim. (**yüklem eksikliği**)
2. Yemeğe arkadaşını da yanında getirdi.(**zamir eksikliği, onun /senin**)
3. Karőılıklı mektuplaőmaları yaklaşık üç yıl sürdü. (**gereksiz sözcük**)
4. Bu haberi duyunca sevinçten etekleri tutuőmuőtu. (**deyimin yanlış kul.**)
5. Baőkaları içinde olsa çalışmak bize zarar getirmez, aksine yüceltir. (**nesne eksikliği**)
6. Beğendinizse herkese, beğenmedinizse hiç kimseye söylemeyiniz. (**yüklem eksikliği**)
7. Yazar, neye vurgu yapıyor? (**yardımcı fiilin gereksiz kullanılması**)
8. Müdürün sinirleri bir hayli bozulmuő ve fazlasıyla üzölmüőtü. (**Özne eksikliği**)
9. Sabah kahvaltısını zeytin ve çay içerek yaptı. (**fiilimsi eksikliği**)
10. Herkese başarılarını anlatır, kendine hayran olmasını isterdi. (**tamlayan eksikliği**)
11. Bu tembellik onun sınıfta kalmasına hatta zayıf almasına sebep olacak. (**mantık hatası**)
12. Ne benim etkim vardır ne de onların. (**özne-yüklem uyuşmazlığı**)

ANLATIM BOZUKLUĞU ÇALIŐMA KAĞIDI

DİL BİLGİSİ VE ANLAMSAL YANLIŐLAR

Aőađıda verilen cümlelerdeki anlatım bozukluklarının nedenlerini altlarındaki boşluklara yazınız.

13. Maratonu kazanması için herkes ona destek yaptı. (yanlış bir yardımcı fiilin kullanılması)
14. Otobüs, yoğun sis yüzünden karşıdan gelmekte olan kamyonla çarpıőtı. (Sözcüğün yanlış yerde kullanımı)
15. Yađıőlar devam ettikçe ekinler gittikçe boy atıyordu. (gereksiz sözcük kullanımı)
16. Sanatta yeteneğin gerekli, ancak bunun başarı için yeterli olmadığını sanıyorum. (fiilimsi eksikliği)